

Pevski izziv *Heal the World*

Heal the World Singing Challenge

Jakob Feguš

OŠ Podlehnik,
Podlehnik 7a, 2286 Podlehnik

jakafegus@gmail.com

Izvleček

Poučevanje na daljavo, s katerim smo se učitelji soočili ob začetku pandemije koronavirusne bolezni, je bilo za vse nas povsem nova življenjska in pedagoška izkušnja. Brez kakršne koli vnaprejšnje priprave smo se morali z veliko mero iznajdljivosti soočiti z mnogimi izzivi, ki pa ob skrbi za dobrobit naših učencev niso bili samo tehnične narave. Poiskati smo morali način, kako se z njimi spletno povezati, jih animirati ter z njimi glasbeno ustvarjati. Med drugim smo iskali dejavnost, pri kateri bi lahko povezali prepevanje in igranje na glasbila z uporabo mladim privlačne mobilne tehnologije. Tako sem na OŠ Podlehnik pripravil spletni pevski izziv na priredbo skladbe *Heal the World* (Michael Jackson). Otroci so doma z mobilnimi telefoni najprej posneli audio- in nato še videoposnetke svojega petja, iz katerih je nastal video, s katerim sem spodbujal glasbeno ustvarjalnost otrok v času šolanja na daljavo. Hkrati video spodbuja otroke k ohranjanju narave za našo lepšo prihodnost.

Ključne besede: pouk na daljavo, pevski izziv, *Heal the World* (Michael Jackson).

Abstract

The distance teaching we, teachers, were faced with at the start of the pandemic of the COVID-19 coronavirus disease was an utterly new life and teaching experience for all of us. Without any preparation in advance, we had to use a great deal of resourcefulness in tackling the numerous challenges; seeing that we were worried for the well-being of our pupils, not all the challenges were of a technical nature. We had to find a way to connect with them online, to motivate them, and to create music with them. Among other things, we were searching for activities where we could integrate singing and playing musical instruments with the use of mobile technology attractive to young people. To this end, I prepared an online singing challenge at the Podlehnik Primary School of covering the song "Heal the World" (Michael Jackson). At home, the children first made audio recordings of their singing using their mobile phones, followed by video recordings. A video was created from these recordings with which I attempted to encourage the children's musical creativity during distance education. Moreover, the video also encourages children to preserve nature for a better future.

Keywords: distance lessons, singing challenge, "Heal the World" (Michael Jackson).

Zakaj odločitev za pevski izziv

V času, ko se je pri nas začel prvi val bolezni covid-19, smo bili vsi skupaj v položaju, na katerega nismo bili pripravljeni. Začutili smo stisko, nemoč in strah, ker naša generacija česa podobnega še ni doživljala. In če odrasle osebe ne moremo razumeti dogajanja ob tem, si težko predstavljamo, kaj vse se je pletlo v glavah naših mladih, ko so spremljali dogajanje po svetu in s tem povezane novice.

Že takrat sem razmišljal, da bodo otroci lahko hitro nadoknadili zamujeno znanje, ko se bodo vrnil v šolo, da pa bo stresno dogajanje okrog njih ob koronavirusu pustilo globlji pečat. Veliko otrok doma ni bilo samo ob socialne stike s sošolci, ostali so tudi brez drugih za otroke in mladostnike pomembnih de-

Otroci so res pristno
verjeli, da lahko s
svojim prepevanjem
nekaj storijo za lepši
svet in se hkrati
zabavajo ob odlični
glasbi.

javnikov. Menim, da smo imeli takrat glasbeniki priložnost s svojim delom ustvariti dobro vzdušje tako pri otrocih samih kot tudi v njihovih družinah. Namesto zahtevnih nalog, s katerimi so bili otroci skupaj s starši že tako obremenjeni, smo jim lahko ponudili glasbene dejavnosti, ki so jih lahko izvajali in glasbeno ustvarjali za svojo sprostitev in boljše razpoloženje.

Čeravno je bil tudi za učitelje preskok v šolanje na daljavo, skok v nov način poučevanja in novo realnost v začetku precej stresen, sem kaj kmalu spoznal, da je to tudi priložnost za novo glasbeno izkušnjo in pridobitev novih znanj o delu z glasbenimi programi in o poučevanju na daljavo.

Prilagajanja sem pri svojem delu že vajen, ker se na naši šoli zaradi manjšega števila otrok vsako leto srečujem z manjšim številom pevcev in instrumentalistov in s tem povezanimi prilagoditvami in priredbami, kar me vedno znova prisili v iznajdljivost pri pripravi in izvajanju skladb. Ker pa rad poiščem kakšno novost pri glasbenem ustvarjanju, mi je bila to nova, kljub vsemu dodatnemu delu in trudu tudi pozitivna izkušnja.

Spletno povezovanje, kot je npr. povezovanje prek aplikacije Zoom, nam pevcem zaradi zamika zvoka pri povezovanju ne služi ravno najbolje za skupno zborovsko prepevanje, zato sem iskal način, kako bi lahko glasbeno povezal naše otroke. Ker so ti danes večinoma zelo spretni z novimi tehnologijami in spletnimi omrežji, se mi je zdelo smiselno to uporabiti in jim dati priložnost, da so lahko ustvarjalni v tem svojem svetu. Hkrati sem se zavedal, da bo kar nekaj otrok pri ustvarjanju ustavilo ravno to, da nekaterim družinam računalnik in dostop do spleta še nista omogočena. Zavedal sem se tudi, da pomoči, kot jo lahko daš učencem v razredu, pri delu prek spleta ne bom mogel ponuditi in da bo tudi komunikacija prek spleta zahtevnejša. V času ustvarjanja pevskega izziva sem zato aktivno spodbujal in usmerjal pevce ter instrumentaliste prek elektronske pošte in s pomočjo staršev posebno z mlajšimi komuniciral tudi po drugih komunikacijskih kanalih.

Pevski izziv je v tem obdobju postal tudi del našega družinskega vsakdana, še posebno zato, ker imam dva šoloobvezna otroke, ki ju je prav tako navdušil pevski izziv. Oba sta ustvarjalno sodelovala ter nestrpno spremljala, kako nastaja projekt. S tem sta mi olajšala odločitev, da sem ob delu za redne ure pouka in razredništvu lažje preživel še nekaj dodatnega časa ob računalniku. Takrat smo vsi imeli neko posebno energijo, ki nas je motivirala za delo.

Ker smo bili ves čas doma, se je tudi naše življenje na neki način poenostavilo, ljudje smo bili zaradi okoliščin pripravljeni sprejeti preprostejši način življenja. Žalostno pa je, kako so nekateri takrat, ko se je stanje malo izboljšalo, hitro pozabili, kako smo se lahko odpovedali marsičemu ne tako nujnemu, se bolj posvetili sebi in družini, si bili pripravljeni pomagati, biti skromni v načinu življenja, a ravno zaradi tega hkrati v marsičem bogatejši in boljši.

Te unikatne trenutke povzemajo naši otroci na tem posnetku. Res so pristno in otroško naivno verjeli, da lahko s svojim prepevanjem nekaj storijo za lepši svet (kot pravi besedilo rapa) in se hkrati zabavajo ob odlični glasbi. Zanimivo je bilo spremljati, koliko je to takrat pomenilo nekaterim otrokom, sploh zato ker so to počeli zase, za svojo družino, učitelje in lastno zabavo. Zanimivo je bilo, kako sem, potem ko je posnetek za-

okrožil na spletu, dobival sporočila ljudi, ki naših otrok niso poznali, da so bili ganjeni ob njihovem doživetem izvajanju. Otroci so mi pisali, kako nenavadno je bilo spet videti drug drugega v videu po tolikem času, preživetem doma, in to je potrdilo potrebo po takšnem projektu. Tudi zdaj, v času omejitev in neživljenjskih pogojev dela v šoli, se moramo oprijemati vsaj teh malih pevskih radosti, ki lahko nam in otrokom popestrijo vsakdanjik.

Zakaj skladba *Heal the World*

Izbrali smo si skladbo *Heal the World* (Michael Jackson), za katero mislim, da je s svojo sporočilnostjo sovpadala s takratni dogajanjem. Zaradi lažjega razumevanja smo jo nadgradili s svojo priredbo v slovenščini in ji dali svoj pečat ter jo še bolj približali otrokom. Skladba je v tistem trenutku, ko smo se po sili razmer vračali preprostejšemu načinu življenja, na vse delovala spodbudno in pomirjevalno. Ta učinek glasbe so v tem času začutili mnogi glasbeniki in prirejali koncerte na balkonih in vrtovih, ki so bili med ljudmi zelo lepo sprejeti.

Kako začeti

Za ta izziv sem se odločil, ker se mi je zdelo pomembno, da v tem času otrokom nekoliko popestrim njihove popoldneve. Kljub temu da so morali ostati doma, sem jim želel omogočiti, da se lahko na neki način glasbeno »družijo« s sošolci, in spodbuditi njihovo ustvarjalnost v času osamitve zaradi epidemije koronavirusne bolezni. Tudi sporočilnost skladbe je bila več kot primerna za ta čas. Besedilo skladbe otroke spodbuja k ohranjanju narave za njihovo lepšo prihodnost. Na idejo za skladbo sem prišel pri glasbenem predmetu ansambelska igra, pri katerem smo na predlog učencev tik pred odhodom iz šolskih prostorov začeli s pripravo skladbe.

Skladbo sem zastavil kot pevski izziv in vanj vključil tiste, ki so bili pripravljeni sodelovati s prepevanjem ali igranjem na glasbilo ter to deliti s svojimi vrstniki. Verjetno tudi ni odveč poudariti, da so morali imeti sodelujoči pevci veliko poguma, da so bili pripravljeni svoj

glas ali igranje posneti in ga deliti, da smo lahko skupaj ustvarili skladbo. Otroci so me navdušili s svojimi zamislimi in spontanostjo, tako da sem z veseljem urejal posnetke in spremljal razvoj projekta. Skladbo smo po vzoru nekoliko priredili oziroma prilagodili glasbilom, ki so jih otroci imeli na razpolago, ter ji dodali rap in drugi del skladbe v slovenščini. Otroci so nato doma z mobilnimi telefoni najprej samostojno posneli avdio- in nato še videoposnetke svojega petja. Nekaterim mlajšim so morali pri tem priskočiti na pomoč starši.

Začetek pevskega izziva

Otrokom, ki so obiskovali ansambelsko igro, sem tik pred zaprtjem šol poslal note in akorde za klavir, kitaro in flavto, ki so se jih po navodilih in ob pomoči posnetka doma naučili in to je bila naša podlaga.

Najprej je svoj del posnela pianistka ob metronomu in ritmični podlagi, ki sem ju v ustreznem formatu poslal po elektronski pošti. Po mojem navodilu je snemala tako, da je imela slušalko s posneto ritmično spremljavo v ušesu, da je lahko ustvarila ustrezno melodično podlago za ostale glasbenike, kar je bilo dokaj zahtevno delo. Ta posnetek sem poslal kitaristki, ki je ob poslušanju posnetka posnela svojo kitarsko spremljavo in tako smo imeli osnovno glasbeno podlago za vse ostale sodelujoče.

Zdelo se mi je, da so šele tedaj, ko so dobili prvo glasbeno podlago, otroci začeli verjeti, da lahko dejansko tudi od doma nekaj ustvarijo. Prihajali so prvi posnetki, tudi takšni, ki so bili v nekem nedoločenem ritmu in tonaliteti, kakšen z mrmrajočim staršem v ozadju, z nagajivo sestrico, skratka, veliko različnih in zanimivih posnetkov. Prejel sem veliko e-mailov s posnetki v vseh mogočih audio- in videoformatih in posledično preživel veliko časa ob urejanju vseh prejetih posnetkov. Velikokrat so bili posnetki preslabe kakovosti in je bilo veliko dopisovanja in dodatnih navodil. A otroci so v želji po sodelovanju vztrajno odpravljali napake, in skladba je začela dobivati željeno podobo.

Ker sem želel, da se pridružijo tudi mlajši učenci, sem poslovenil del besedila in dodal rap v slovenščini. In resnično so sodelovali učenci od drugega do devetega

razreda. Velikokrat sem si želel, da bi lahko pri petju pomagal kakšnemu učencu, ki bi potreboval samo manjšo spodbudo, vendar pri delu na daljavo nimaš te moči. Prav tako pevci pri petju niso mogli prisluhnuti sopevcu, se opreti drug na drugega in že zato bolj pogumno zapeti. Tudi pevci so morali svoje dele posneti tako, da so v ušesu imeli slušalko s posneto spremljavo, da smo lahko prišli do enotnega ritma in usklajene melodije. Nekateri so poslali tudi kar samo videoposnetek svojega prepevanja ob glasnejši spremljavi in jih je bilo nekoliko težje uskladiti z ostalimi posnetki.

Pomemben del skladbe je bila spremljava na ritmičnih glasbilih, za katera sem otrokom predlagal, da se sedaj,

ko nimajo šolskih glasbil v bližini, ozrejo okrog sebe. Naša okolica, sploh pa narava sta polni predmetov, ki samo čakajo, da jim vdihnemo glasbeno življenje. Če pomislimo, so otroci v preteklosti svoje igrače in glasbila izdelovali iz naravnih materialov ali jih našli v predmetih, ki so bili okrog njih. Ti predmeti so šele z malo otroške domišljije in ustvarjalnosti postali igrače ali preprosta glasbila. Tokrat smo se spet nekoliko vrnili v te »prvinske« čase, ko je bilo treba zaradi omejenega dostopa do trgovin kaj izdelati ali pripraviti v domačem okolju. Na moj namig, naj kot glasbilo uporabijo predmete iz svoje okolice, ki običajno niso glasbila, so se na inovativen in zabaven način oglasili kuhinjska pečica, koš za smeti, kamni, vedra, deblo ...

Ko sem prejel vse posnetke, sem najprej sestavil refren oziroma skupni zborovski del, nato pa sem posnetke otrok uredil še po solističnih delih. Posnetke sem

Naša okolica, sploh pa narava sta polni predmetov, ki samo čakajo, da jim vdihnemo glasbeno življenje.

Foto 1: Pevski izziv 1

urejal s preprostim programom za obdelavo zvoka Audacity, katerega prednost je tudi to, da ga lahko naložimo in uporabljamo zastonj.

Ko sem imel sestavljen celotni zvočni posnetek skladbe, sem otroke pozval, naj sproščeno posnamejo video posnetek prepevanja ali igranja na glasbilo. Namignil sem jim, naj poiščejo svoj najljubši kotiček, se pošalijo, objamejo najljubšo igračo ali pa se posnamejo samo v glasbilo, če ne želijo drugače oziroma bi jim bilo nerodno. V glavnem sem želel, da se ob snemanju zabavajo. Ker živimo v vaškem okolju, smo imeli srečo, da so se otroci lahko v času šolanja na daljavo veliko gibali v naravi, ki jo imajo tako rekoč pred vrati. Za večino je

bila ravno narava najljubše prizorišče za snemanje. V obilici prostega časa, ki so ga imeli, je bila to za otroke popestritev ponavljajočih se dni.

Namen posnetka je bil, da naredimo zabaven video naše »pevske družine«, ki bo na koncu spodbujevalno presenečenje za starše in učitelje otrok, a se je kasneje prek staršev in socialnih omrežij z njihovim dovoljenjem kar nekako razširil med ljudi. Opazili so ga tudi mediji, kar je razveselilo sodelujoče otroke. Ta pevski izziv je bil priložnost za nekatere učence, ki si prej v šoli niso upali tako doživeto in polno zapeti, da so v svojem domačem okolju lahko sproščeno razprli svoja »pevska krila«. Nastal je izdelek, ki si ga lahko ogledate prek QR kode.

Foto 2: Pevski izziv 2

Drugi pevski izziv *Poj mi pesem* (Vlado Kreslin)

Kljub temu da nam je prvi izziv vzel veliko časa, smo se na željo otrok lotili še drugega, upajmo, da zadnjega pevskega izziva na daljavo, tokrat na Kreslinovo *Poj mi pesem*, ki je privabil k sodelovanju še več

otrok. Predstavili smo ga na dan, ko smo se vračali v šolske prostore, kot zahvalo staršem in učiteljem za spodbudo ter njihov trud, a tudi z željo, da bi že kmalu lahko tudi v živo zapeli skupaj s sopevci. To se nam žal ni uresničilo in še vedno nismo smeli prepevati in igrati v večjih skupinah. Otroci so k drugemu izzivu pristopili še bolj zavzeto in še bolj razmislili, kako bo videti vse skupaj. Ponovno so se iz-

kazali z ustvarjalnostjo in zabavnimi zamislimi, ki sem jih lahko z nasmehom znova sestavil v video. Posnetek je na spletu izbrskal tudi avtor skladbe Vlado Kreslin, ki je navdušeno pohvalil otroke in ga tudi sam delil na svojih spletnih omrežjih (gl. posnetek prek QR kode).

Skupno glasbeno ustvarjanje nam je dalo spoznanje, da lahko s sodelovanjem in trudom tudi v težkih razmerah ustvarimo nekaj lepega.

verjetno bolj zadržani in ne bi bili tako ustvarjalni. Tako pa sta do izraza prišli njihova spontanost in iskrenost. Na plan so prihajale zanimive ideje, kako se posneti, kako zaigrati, na kakšna glasbila. Tudi zame je bilo vse skupaj presenečenje, predvsem to, kakšen je bil njihov odziv in kako so bili ustvarjalni.

Nad spontanostjo in ustvarjalnostjo otrok so bili navdušeni tudi učitelji, ki so bili prav tako veseli, da so po dolgem času videli svoje učence, po drugi strani pa so lahko videli koga v drugačni in bolj spontani vlogi, kot ga sicer vidijo v razredu.

Otroci so v tem obdobju pogrešali družbo, drug drugega. Veselili so se skupnih srečanj na spletu, ko so se povezovali pri nekaterih predmetih prek aplikacije Zoom in podobno. Ta projekt je bil prav tako priložnost, da so se bolj povezali. Nekateri so v šoli večinoma bolj zadržani, pri tem pa so imeli priložnost, da sami ustvarjajo in se pokažejo takšni, kot so.

Glede na odzive so dosegli svoj namen. Ljudje so lepo sprejeli njihovo sporočilo, in menim, da sta ravno spontanost in sproščenost otrok največ pripomogli k temu.

Kot pravi verz, ki so mi ga v zahvali zapisali otroci, »Pesem ni občutek, temveč spoznanje« (Rainer Maria Rilke), nam je skupno glasbeno ustvarjanje dalo spoznanje, da lahko s sodelovanjem in trudom tudi v težkih razmerah ustvarimo nekaj lepega.

Ker vodim tudi vokalno skupino Cantilena, sem lahko iz odzivov pevk ob ponovnem začetku vaj še toliko bolj občutil, kako smo ljudje v tem času pogrešali petje. Prepevati, biti drug ob drugem v skupnem dihu in se povezati v muziciranju, so stvari, ki jih glasbeniki včasih težko razložimo nekomu, ki mu glasba ni tako blizu. Upam, da se bomo skupaj z otroki nekega dne tega izziva spomnili z nasmeškom in rekli, da smo iz tega nekaj naučili in da je bil to svetel trenutek tega sicer neprijetnega časa.

Ob koncu pevskega izziva

Kaj reči ob koncu? To, da je moral vsak samostojno posneti in posredovati svoj glas in igranje na glasbilo, ni tako lahko niti za izkušenega glasbenika, kaj šele za otroke. Nekaterim je bilo morda na začetku malo težko, potem pa so se kar odzvali, še posebno pa so bili veseli, ko so videli, kaj je nastalo.

Bili so sproščeni. Če bi jim rekel, naj nekaj posnamejo, zato da bomo to kasneje javno objavili, bi bili

Viri

Notno gradivo za skladbo *Heal the World* (Michael Jackson) : <https://sheetmusic-free.com/heal-the-world-sheet-music-michael-jackson/>.

Michael Jackson: *Heal the World*, prir. učenci OŠ Podlehnik, mentor Jakob Feguš, <https://youtu.be/WteNutM6Joc>.

Vlado Kreslin: *Poj mi pesem*, prir. učenci OŠ Podlehnik, mentor Jakob Feguš, <https://youtu.be/wBEGs0yGYNk>.